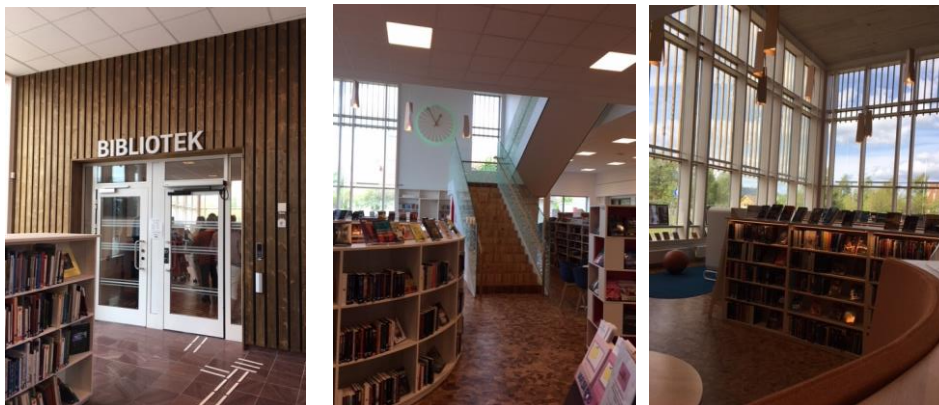

LOKALT

Älvdalens bibliotek – meröppet

Som första bibliotek i Dalarna blir Älvdalens bibliotek Meröppet och förhoppningen är att öka tillgängligheten till kommunens bibliotek. Från 1 maj kan alla som registrerat sig som Meröppetanvändare besöka biblioteket i Älvdalen klockan 06-22 alla dagar i veckan. Många kommuner i landet har infört Meröppet, men Älvdalens bibliotek blir först ut i Dalarna. Längre fram kommer även Särna och Idre bibliotek att bli Meröppna.

REGIONALT

Nya medarbetare på länsbiblioteket

I mitten av augusti börjar Åsa Viklund och Solveig Magnusson som bibliotekskonsulenter på Länsbibliotek Dalarna.

Åsa Viklund tillträder tjänsten för delaktighet och inkludering. Hon kommer närmast från en tjänst som bibliotekschef i Hofors kommun.

Solveig Magnusson tillträder tjänsten för digital delaktighet och demokrati. Hon är idag verksam som IT-ansvarig och lärare på Fornby folkhögskola .

Bor: Falun

Familj: Ja

Fritid: Dataspel, TV-spel, böcker, familjen

Bor: Falun

Familj: Två döttrar och två barnbarn

Fritid: Kajakpaddling, handarbete

Dalabiblioteken

Nu är vi tillsammans Dalabiblioteken! Styrgruppen tog beslut om vårt nya namn i förra veckan. Vi kommer så småningom att få en gemensam grafisk profil för vårt samarbete. Förberedelser pågår och vi kommer att ta hjälp av en kommunikationsbyrå. När byrån är upphandlad får ni mer information om hur den processen kommer att gå till.

Terminen går mot sitt slut, men vi lägger fortfarande ner mycket tid på den risk- och sårbarhetsanalys som vi påbörjat under våren. Vi har hittills hunnit kartlägga alla gemensamma processer där vi hanterar personuppgifter på något sätt. Vi har sedan påbörjat arbetet med att ta steget vidare till att börja formulera gemensamma rutiner som gör att vi hanterar alla personuppgifter på ett säkert sätt. Ett par möten återstår innan semestrarna och sedan fortsätter det arbetet i augusti. Men innan dess önskar jag att ni får många lediga dagar med tankarna på helt andra håll☺ Tack för stort engagemang och gott samarbete under våren! Önskar er alla en riktigt skön sommar! /Ann-Sofie

Studieresan till Umeå

Tidigare än tuppen morgonen den 28 maj rullade en sovvagn med barnbibliotekspersonal från Dalarna in på stationen i Umeå. Med sikte på årets [Bokprovning](#)© och ett guidat studiebesök av Umeå stadsbiblioteks barnbibliotek maxade vi två dagar i Björkarnas stad.

Biblioteksbranschen är en generös värld där mycket av det vi gör glatt delas vidare till andra. Den här gången bjöds vi in till Regionbibliotek Västerbottens nätverksdagar med [digitalt först](#) i fokus – som så vackert slumpade sig till samma datum – och deltog i en workshop med [Teknikjakten](#).

Teknikjakten är Umeås biblioteks svar på sin egen fråga: "Hur kan vi öka den digitala delaktigheten för personer som anser sig stå utanför det digitala samhället och utvecklingen?" Det var som en del av projektet Mer för fler som Umeå kommuns bibliotek deltog i förra året som Teknikjakten föddes, med metodhjälp av SKL:s användarcentrerade [Innovationsguiden](#).

Årets Bokprovning© med Svenska Barnboksinstitutet visade som vanligt bredden, trenderna, tendenserna och temana för fjolårets barnböcker. Vi som älskar litteraturanlys, statistik och sammanhang njöt av tre och en halv fullmatade timmar med den kunniga personalen på SBI och de två fantastiska gästföreläsarna Mia Österlund (bilden) och Olle Widhe.

Mia är docent vid Åbo akademi och pratade utifrån blickfånget kroppar och bokkroppar i bilderboken 2018. Precis som Olle skådade hon en stark politisk trend, där kollektivet framträder starkt. Olle pratade om Den vilda zonen, där barnen i böckerna får bilda en opposition mot det rådande samhället, gestaltat av de vuxnas regler och konserverande ordning. [Alla årets föreläsningar går att kolla på här](#). **Miss inte!**

Sista dagen inledde vi med en otroligt trevlig visning av Umeå stadsbiblioteks barnavdelning - som är ett helt våningsplan i kulturhuset Väven där även de allra minsta har ett eget hangaroumd.

Hur gör barn avtryck i biblioteksrummet, hur inbjuds barn att ta plats och göra rummet till sitt? Hur tillgänglig är personalen? Vilka medier syns, hur är skyltningen, vad lyfts fram och hur hänger biblioteket samman genom tematisering och indelning?

Vi hade förberett oss med ett antal frågor som vi sedan diskuterade och reflekterade kring under vårt efterföljande barnbiblioteksmöte. I en workshop som hette "Hur skapar vi det bästa barnbiblioteket för 0-3 åringar (och deras vuxna)?" funderade vi i grupper och tillsammans över vad som krävs och behövs på olika håll vad gäller resurser, personal, styre och kunskap m.m. för att kunna skapa ett biblioteksrum åt de allra yngsta.

Det blev ett par intensiva dagar - så som det väl nästan alltid blir på studieresor - dagar som vi skapade tillsammans med vår nyfikenhet och vilja till utveckling med barnet i fokus.

Ps. Tips till alla som besöker Umeå är att ta sig till det fantastiska [Bokcafé Pilgatan](#)! Här hängde vi på kvällen och bjöds på hemlagad soppa och bröd och njöt av utbudet i bokaffären. En oas som ger varje bibliotekarie hjärtklappning!

/Malin

Kunskapspass inom Språknätverk Dalarna

Som en del av insatserna inom vårt samverkansarbete mellan bibliotek, barnhälsovård och förskola i Dalarna, med arbetsnamnet Språknätverk Dalarna, kommer Länsbibliotek Dalarna att under hösten 2019 och våren 2020 erbjuda all bibliotekspersonal i länet fortbildning kring små barns språkutveckling. Vi kallar fortbildningsinsatsen [Kunskapspass](#), och vi har lagt upp dem på fyra tillfällen. Två av passen riktar sig till all bibliotekspersonal på folkbiblioteken, de andra två specifikt till personal som arbetar med barn och ungdomar som målgrupp. Det kommer att vara logoped Nea Hedefalk som håller i kunskapspassen, och Nea och bibliotekskonsulent Malin Magnusson Barle, kommer efter överenskommelse till biblioteken under det kommande året.

SPRÅKNÄTVERK
DALARNA
HT 2019
VT 2020

1. SPRÅKET - DET STORA MIRAKLET
Vad är språk?
När, hur och varför började vi att prata?
för alla!

kunskapspass

Under hösten och nästa vår kommer Nea Hedefalk, logoped på Länsbibliotek Dalarna, att erbjuda kunskapspass om språk, språkutveckling och högläsning till bibliotekspersonalen i Dalarna, som en del av insatserna inom Språknätverk Dalarna. Två av passen riktar sig till alla, två till barnbibliotekspersonal. Nea och Malin Magnusson Barle kommer att ta kontakt med er efter sommaren med ett upplägg.

2. VARFÖR SKA VI LÄSA HÖGT?
Inspiration!
Och vad säger forskningen?
för alla!

3. TVÅ SIDOR AV SAMMA MYNT
Vad är en språkstimulerande bok?
Och hur gör man en bok språkstimulerande?
Om dialogisk läsning och andra lässtrategier med utgångspunkt i själva boken.
barnbibliotekets personal

Frågor:
malin.magnussonbarle@regiondalarna.se

4. BARN SPRÅKUTVECKLING
Att vi överhuvudtaget kan kommunicera med varann - hur går det till?
Vad måste barnet lära sig att behärska? Vad är lätt, och vad är svårt?
barnbibliotekets personal

LÄNSBIBLIOTEK DALARNA REGION DALARNA

För mer info och frågor: malin.magnussonbarle@regiondalarna.se

Formveckan Dalarna

3 – 13 oktober arrangeras Formveckan av Svensk Form Dalarna. Vi samlar och synliggör den kreativitet som finns i hela Dalarna under en vecka: hantverk, form, design, arkitektur i det lilla eller stora. Vi vill locka den intresserade allmänheten, oberoende av ålder, kön, bakgrund, att upptäcka och utforska området. Vi vill även att Dalarnas yrkesverksamma ska få en ny mötesplats sinsemellan och en ny plattform att visa sitt arbete.

Vi välkomnar att biblioteken i Dalarna uppmärksammar denna vecka genom att skylta med böcker inom detta område och anslå de affischer och broschyrer vi kommer att tillhandahålla. Vidare vore roligt om biblioteken själva skapar program, utställningar etc. som knyter an till denna vecka. I slutet av sommaren kommer vi att publicera en länk där man själv lägger in de programpunkter som man vill ska vara med i kalendariet.

Trevlig sommar önskar styrelsen för Svensk Form Dalarna

Kontakt

Frida Lindberg, ordförande, 073-996 42 26, dalarna@svenskform.se
Kattis Karlsson Nordqvist, 073-635 21 22
Märta Kallur, 070-378 75 06

Nya e-postadresser på länsbiblioteket

Fr.o.m. den 1 juni kommer alla medarbetare på Region Dalarna att få en ny e-postadress. För länsbibliotek Dalarna innebär detta att våra nya e-postadresser blir:

maria.a.tornfeldt@regiondalarna.se
birgitta.winlof@regiondalarna.se
malin.magnussonbarle@regiondalarna.se
anna-sofie.kopmans@regiondalarna.se
per-erik.wik@regiondalarna.se

Vår funktionsbrevlåda får också ny epost:
lansbibliotek.dalarna@regiondalarna.se

NATIONELLT

Skrivarkurser med fokus på minoritetsspråk

Under 2019 kommer folkhögskolan Biskops-Arnö att arrangera fem skrivarkurser med fokus på de svenska minoritetsspråken. Insatsen är en del av Kulturrådets uppdrag att främja utgivning och spridning av litteratur på minoritetsspråk.

Det finns för få böcker på de nationella minoritetsspråken i Sverige. För att antalet böcker ska öka behövs fler som skriver. Ett syfte med skrivarkurserna är uppmuntra och inspirera deltagarna till att utforska och utveckla sitt skrivande. Nationella minoriteter och minoritetsspråk är en central del, men kurserna kommer även att utformas utifrån deltagarnas egna erfarenheter och kunskaper. [Läs mer om helgkurserna.](#)

Ny riksbibliotekarie och chef för Kungl. biblioteket

Den 16 maj utsåg regeringen Karin Grönvall till riksbibliotekarie. Karin Grönvall är i dag anställd som överbibliotekarie på Sveriges lantbruksuniversitet där hon varit anställd sedan 2015. Hon har en gedigen biblioteks- och chefsbakgrund bland annat som bibliotekschef vid Södertörns högskola och som avdelningschef vid Karolinska institutets universitetsbibliotek.

Biblioteksstatistik 2018

Folkbibliotek nyckeltal/invånare

	Dalarna	Riket
Fysiskt bestånd	5,08	3,3
Bestånd böcker med skriven text	4,42	3,0
Driftskostnad, kronor	436	434
Kostnad för fysiska medier, kronor	39	36
Kostnad för e-medier, kronor	5	6
Utlån fysiska medier	5,8	5,5
Andel fysiska besök	6,3	6,2

Folkbibliotek nyckeltal per 1 000 invånare

	Dalarna	Riket
Årsverken	0,55	0,48
Aktivitetstillfällen	15,3	14,2

Folkbibliotek

	Dalarna	Riket
Andel anställda kvinnor	82%	80%
Andel årsverken för barn och unga	20%	24%
Andel aktiva låntagare som är kvinnor	55%	62%
Andel aktiva låntagare av befolkningen	24%	26%
Andel e-boksutlåning av total initial bokutlåning (tryckt bok, e-bok, ljudbok, talbok)	4,6%	6,2%

Man får nästan svindel - Bokstart Jämtland/Härjedalen Västernorrland

Bokstart kan verkligen göra skillnad. 1583 besök till nyblivna föräldrar – man får nästan svindel när man tänker på det!

Bokstart är en internationell metod för att arbeta med läsning och språkutveckling med små barn och vuxna i deras närhet. I metoden ingår hembesök och bokgåvor till nyblivna barnfamiljer.

I denna bok vill man presentera erfarenheter från två lyckade regionala biblioteksprojekt med hembesök till nyblivna barnfamiljer. Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland har ingått i det nationella

pilotprojektet Bokstart under åren 2016-2018. Man har testat Bokstartsmetoden med mycket goda resultat. Genom de 1583 Bokstartsbesök som man tillsammans har genomfört har man samlat på oss en mängd erfarenheter som man hoppas kan vara till hjälp för andra som är intresserade av läsning och språkutveckling för småbarnsfamiljer.

Nu är boken om Bokstartsprojektet i Jämtland Härjedalen och Västernorrland här! [Ladda ner Man får nästan svindel: Bokstart Jämtland Härjedalen och Västernorrland som pdf här.](#)

Stärkta bibliotek 2019 Dalarna

Stärkta bibliotek är en satsning på landets folkbibliotek som regeringen gett Kulturrådet i uppdrag att genomföra under treårsperioden 2018–2020. Ansökningarna visar stor bredd och variation, men en tydlig tendens andra året är fler satsningar på digital kompetens och digital utveckling. Antalet insatser som vänder sig till unga vuxna har ökat, även om barnen fortfarande är den grupp som det satsas mest på. Hela 367 ansökningar kom in till Kulturrådet som nu fördelar 220 miljoner kronor till insatser på folkbiblioteken över hela landet.

Dalarnas kommuner beviljades totalt 13 595 000 kronor fördelade till följande kommuner:

Avesta	700 000
Borlänge	1 000 000
Falun	1 000 000
Hedemora	295 000
Leksand	700 000
Ludvika	1 200 000
Malung-Sälen	2 000 000
Malung-Sälen /Smedjebacken/Älvdalen	1 200 000
Mora	750 000
Orsa	800 000
Rättvik	800 000
Smedjebacken	800 000
Säter	900 000
Vansbro	650 000
Älvdalen	800 000

Glad sommar önskar Länsbibliotek Dalarna

OBS! Numer ser ni det [fullständiga kalendariet på vår webbplats](#).

KALENDARIUM

18 september	Kunskapsdelningsdag om stärkta bibliotek
26-29 september	Bok & Biblioteksmässan, Göteborg
10 oktober	Bokpratsstafett
23 oktober	Bibliotekssamarbetet, gemensam dag för all personal
vecka 45	Kunskapsdagar Språknätverk Dalarna (exakta datum kommer snart)
vecka 47	Dela och lär-konferens <i>Ett läslyft för Dalarna</i> (exakt datum kommer snart)

Nästa nyhetsbrev utkommer vecka 35.

Gör ett inlägg från ert kommunbibliotek! Maila till Birgitta Winlöf, birgitta.winlof@regiondalarna.se

Vet du någon som också skulle vilja få e-post med Länsbibliotekets nyhetsbrev? Han eller hon kan skicka sin e-postadress till oss, lansbibliotek.dalarna@regiondalarna.se, så ordnar vi det till nästkommande utskick.

Nyhetsbrevet utkommer 1 g/månad.

För att kunna skicka digitala utskick har vi din e-postadress registrerad i vårt system. Dina personuppgifter blir aldrig tillgängliga för tredje part. Alla personuppgifter behandlas i enlighet med gällande dataskyddslagar.

Dina personuppgifter sparas så länge du vill få våra utskick. Du kan när som helst välja att avregistrera dig. Avregistrering sker till lansbibliotek.dalarna@regiondalarna.se.